

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 686. Qualiter legitima relinqui debeat titulo institutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

quos acquireret ab intestato nimirum 100. florenos. Quod si vero prateritis fratribus & sororibus, filius matrem solum cum extranea persona heredem institueret, legitima matris erit pars tertia totius hereditatis, sicut esset, si nulli fratres exstarent; eò quod fratres prateriti in hoc casu non admittantur ad partem aliquam hereditatis; adeoque eam diminuire non possunt: ita Reiffenst. num. 451. cum Tusch. l. c. concl. 185. num. 19. Jalon. in Auth. novissima. num. 48. Berlich. p. 8. concl. 12. num. 51. Dum autem in casu instituta persona turpis fratres & sorores sunt heredes necessarii, illorum legitima est quarta pars illius, quod ab intestato accepissent; eò quod iure antiquo legitima erat pars quarta, quod ius iure novo non invenitur correctum. Ita cum Berlich. l. c. concl. 15. num. 71. Afflictiis decis. Neapolit. 204. num. 3. & 4. Hunn. l. c. num. 9. Reiffenst. num. 452.

*Quest. 686. Qualiter legitima relin-
qui debeat titulo institutionis?*

1. R Esp. legitima in casibus, in quibus debita est heredibus necessariis relinquenda necessario institutionis hereditaria titulo; ita ut, si vel uni, dum plures sunt, relinquatur alio titulo, v. g. legati, fideicommissi, donationis, testamentum sit nullum quò ad heredis institutionem, & is, cui relicta alio titulo, dicere possit de nullitate. Gl. in c. Raynutius. h. t. v. relinquens. Pirh. h. t. num. 77. notab. 4. Reiffenst. num. 453. juxta Auth. ut cum. de appell. cognosc. §. aliud quoque. c. 8. & novell. 115. c. 3. ubi expresse habetur, non sufficere, si per quamlibet donationem, legatum, vel fideicommissum, vel alium quemcumque modum eis dederit legibus debitam portionem, per quam novella, utpote quinque annis posteriore, correctæ est novell. 18. c. 1. ubi dicitur, idem est dicere, si quis illud institutionis modo, sive per legatum, sive per fideicommissi relinquat occasionem. Neque his obstat, quòd in cit. c. Raynutius, ubi pater duos habens filios, testamentum condidit, & uni relinquit domum & hortum, alteri cetera bona, nulla facta mentione institutionis, hoc testamentum non rescindatur & declaratur nullum. Nam etsi dum à testatore relinquitur res certa alicui, qui heres necessarius non est, censetur legatum præstandum ab herede; dum tamen alicui, qui est heres necessarius, v. g. filia, censendum est relinqui tanquam pars hereditatis iure seu titulo hereditatis, etsi huiusmodi mentio non fiat, ne alias testamentum sit irritum, ut Pirh. l. c. cum Gl. in cit. c. v. relinquens. & Abb. ibid. num. 3. uti & Gl. in Auth. novissima. de inoff. testam. v. titulo.

2. Ampliatur responsio ita, ut licet heres necessarius legitimam suam in vita testatoris acceperit, simulque omni futura hereditati renunciaverit (ut fieri potest & solet, si parens filia in dotem, aut filio ad certum finem quid largitus fuerit) adhuc tamen in legitima titulo heredis institui debeat; non quidem, quasi parens debeat de novo aliquid dare; sed quòd debeat iam datum in legitimam computare dicendo, v. g. filium aut filiam N. pro herede instituo, eique pro legitima assigno, id, quod iam accepit &c. ita Reiffenst. h. t. num. 454. cum à se citatis Grassl. §. legitima. q. 3. num. 10. Gabr. de legitimis concl. 8. num. 14. Schmidt ad tit. 36. a. 5. num. 10. & si portio illa, quam parens in vivis largitus est, uti & res illa certa seu pars determinata, quam testator liberis aut parentibus relinquit in te-

stamento titulo institutionis, non attingeret quantitatem legitimam per legem debitam, possint agere ad supplementum illius; non verò testamentum nullum dicere, aut contra illud tanquam inofficiosum querelam instituere; idque, ne aliàs frequenter inverterentur testamenta, si heredes necessarii, dum res certa vel pars assignata non attingeret legitimam testamentum impugnare possent. agere autem ad dictum supplementum potest heres necessarius juxta probabiliorum conditione ex L. omnimodo. c. de inoff. testam. & non petitione hereditatis; cum filius institutus in legitima heres dici non possit, nec revera sit. Gail. l. 2. obs. 120. a. num. 1. citatis pluribus. Duratque jus illud agendi ad supplementum legitimam non tantum ad quinquennium post aditam hereditatem, uti querela inofficiosi testamenti, ut vult Bartol. in L. si quis filium. ff. de inoff. testam. sed usque ad annos 30. ut Gail. l. c. num. 7. cum communi dd. contra Bart. an verò dictum jus petendi supplementum legitimam ad heredes transeat; vide eundem. num. 17.

*Quest. 687. Ex quibus bonis debeatur
legitima.*

R Esp. debere illam ex omnibus & singulis bonis testatoris, ita ut nequeat heres universalis aliquid prohibito obtrudere, nec is, cui legitima debetur, id accipere teneatur, tradit Reiffenst. h. t. num. 460. allegatis pro hoc Hunn. p. 3. tit. 11. c. 3. Natta vol. 1. conf. 156. num. 1. Covar. in c. Raynald. h. t. 2. Fachin. l. 4. contro. c. 33. Arg. novell. 18. c. 1. & L. scimus. c. de inoff. testam. ex ea ratione, quòd legitima sit pars totius substantia relicta à testatore, & non certæ partis substantia. Verùm hæc non ita intelligenda videntur, ac si ex singulis bonis, dum hæc diversa sunt, domus, agri, pecunia, pars aliqua ad conficiendam legitimam detrahenda; sed omnibus computatis, pars tertia valoris eorundem detrahenda. Unde etiam is, cui legitima debetur, ex illis aliquid certum accipere potest, ut Covar. l. c. num. 10. Fachin. l. c. Reiffenst. num. 461. Quibus non obstantibus, potest ipse testator juxta probabiliorum, quam sectantur ripa in L. quantam. ff. ad leg. falcid. num. 126. Menoch. & alii apud Reiffenst. num. 462. assignare herede necessario legitimam in re aliqua certa, v. g. pecunia, modò ea portionem debitam adæquet. Arg. novell. 115. c. 5. De cetero incomputanda legitima conferri non tantum debent bona existantia post mortem testatoris deducto are alieno, sed etiam, quæ heredes necessarii in vivis acceperunt, v. g. per modum dotis aut donationis propter nuptias, nisi testator contrarium statuerit. Molin. l. c. d. 237. Decius ad l. 12. c. de collat. Sichard. ad rub. c. de collat. num. 11. Reiffenst. num. 463. Arg. totius tit. ff. §. c. de collat. Excipiuntur tamen expensæ, quas pater fecit in educandis liberis, & studiorum vel officii alteriusve artis ab iis addiscenda gratia, aut etiam donationes remuneratorias. De quibus videndi AA. ad tit. ff. §. c. de collat. bonor.

*Quest. 668. An & qualiter legitima
relinquenda pure & libera ab omni
conditione & gravamine, & in spe-
cie à fideicommissis?*

1. R Esp. primò: Legitima relinquenda est omnino pure, seu absque omni onere, gravamine & con-